

ACADEMIA ROMÂNĂ
FILIALA CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE ISTORIE
„GEORGE BARITIU”

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
CENTRUL DE STUDIERE
A POPULAȚIEI

REGATUL ROMÂNIEI

CONSTITUȚIUNEA

ROMÂNIEI ÎNTREGITE
1923

Conferința națională

100 de ani de la adoptarea Constituției României Mări

24-26 MAI 2023

PROGRAM

Parteneri și Sponsori

NTT DATA

BANCA BT TRANSILVANIA

FUNDAȚIA
TRANSILVANIA
LEADERS

35 DARIAN

GHEPARD
COMMUNICATION

Radisson

CRAMA
LA SALINA

Miercuri, 24 mai 2023

Sala de conferințe a Filialei Academiei Române, str. Republicii nr. 9

16.00-18.30

16.00-16.15 | Cuvinte de deschidere:

- Acad. Doru Pamfil, Președintele Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române
- Prof. univ. dr. Ioan Bolovan, membru corespondent al Academiei Române, directorul IIGB

16.15-18.30 | Lucrări

Moderatori: prof. univ. dr. George Cipăianu, Prof. univ. dr. Vasile Pușcaș

- Prof. univ. dr. Vasile Pușcaș, membru corespondent al Academiei Române: *Tema noii „Constituții” în România secolului XX*
- Prof. univ. dr. Florin Müller: *Extrema dreaptă și contestarea Constituției din 1923; ideologie și acțiune politică*
- CS I. dr. Ottmar Trașcă: *Contextul politic intern și internațional al adoptării Constituției din 1938 în viziunea Legației germane din București*
- Prof. univ. dr. George Cipăianu, dr. Ana-Maria Stan: *Evenimente politico-diplomatice și militare care au precedat adoptarea Constituției din 1923*

Ora 18.45 : Cocktail

Institutul de Istorie „George Barițiu”, Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14, et. 1.

Joi, 25 mai 2023

Sala de conferințe a Institutului de Istorie „George Barițiu”

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14

9.00-11.10 | Lucrări și discuții

Moderatori: prof. univ. dr. Florin Müller, CS I. dr. Ottmar Trașcă

- CS II dr. Lorand Mádly: *Reforme constituționale și mișcări naționale în pragul Dualismului*
- Drd. Dodu Mihai: *Contextul istoric al adoptării Constituției României Întregite*
- AC dr. Gabriel-Virgil Rusu: *Arhitectura constituțională a României la finele Primului Război Mondial*
- AC drd. Gabriela Dristaru: *Constituția din 1923 și partidele de stânga. Subiectul legii fundamentale în presa comunistă*
- Conf. univ. dr. Mihai Handaric: *Constituția din 1923 și contextul evoluției cultelor neoprotestante din România*

Pauză de cafea: 11.10-11.30

**Sala de conferințe a Institutului de Istorie „George Barițiu”
Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14**

11.30-13.40 | Lucrări și discuții

Moderatori: prof. univ. dr. Costin Scurtu, Conf. univ. dr. Hadrian Gorun

- Lect. univ. dr. Lucian Turcu: *Din culisele adoptării Constituției din 1923. Negocierile referitoare la statutul constituțional al Bisericii românești (ortodoxă și greco-catolică)*
- Conf. univ. dr. Enache Tușa: *Dezvoltare și modernizare socială prin efectele juridico-politice ale Constituției din 1923*
- Asist. univ. dr. Dan-Alexandru Săvoaia: *Constituția din 1923 și reprezentarea muncii: între dezbateri și practica interbelică*
- CS III dr. Maria Ghitta: *Adoptarea Constituției de la 1923 în câteva reacții transilvănene: opoziția și mișcarea studentească*
- CS III dr. Salánki Zoltán: *Constituționalism, învățământ și drepturile educaționale după 1923 - cale a modernizării României. Studiu de caz: minoritatea maghiară*

Pauză de masă: 13.45-15.15

Restaurant Piramida, UBB, str. Em de Martonne. Nr. 1

Sala de conferințe a Institutului de Istorie „George Barițiu” Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14

15.30-17.00 Lucrări și discuții

Moderator: prof. univ. dr. Gabriel Moisa, conf. univ. dr. Cezar Stanciu

- Prof. univ. dr. Gabriel Moisa: *Constituția din 1923 izvor al reorganizărilor teritorial-administrative ale României până la instaurarea regimului comunist. Studiu de caz: județul Bihor*
- Dr. Costin Scurtu: *„Despre puterea armatei” în preocupările legislative românești între 1923-1939*
- CS III dr. Corneliu Pintilescu: *Starea de asediu, criza ordinii liberale instaurată de Constituția din 1923 și ascensiunea autoritarismului în România anilor 1930*

Pauză de cafea: 17.00-17.15

Sala de conferințe a Institutului de Istorie „George Barițiu” Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14

17.15-18.45 Lucrări și discuții

Moderator: CS III dr. Maria Ghitta, prof. univ. dr. Virgiliu Țărău

- Prof. univ. dr. Virgiliu Țărău: *Învățare, imitare, adaptare, inovare: proiecte de inginerie constituțională în centrul și estul Europei după terminarea Primului Război Mondial*
- Conf. univ. dr. Cezar Stanciu: *Factorul sovietic și evoluția constituțională în România postbelică*
- CS III dr. Mara Mărginean: *Reglementări ale muncii în România socialismului târziu: premisele legislative ale unei industrializări fragmentate*
- Conf. univ. dr. Hadrian Gorun: *Constituția României din 1991: între reminiscențe ale totalitarismului comunist și noua ordine democratică*

Cocktail: 19.00

Institutul de Istorie „George Barițiu”, Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14, et. 1.

Confesiunile nefericite
100 de ani de la adoptarea
Constituției României Noi

24 • 26 MAI 2023

Pentru consultarea rezumatelor comunicărilor,
vă rugăm să accesați codul QR.